

Utlåtande Rotel V (Dnr KS 2020/642)

Flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning

Framställan från trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021
godkänns.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

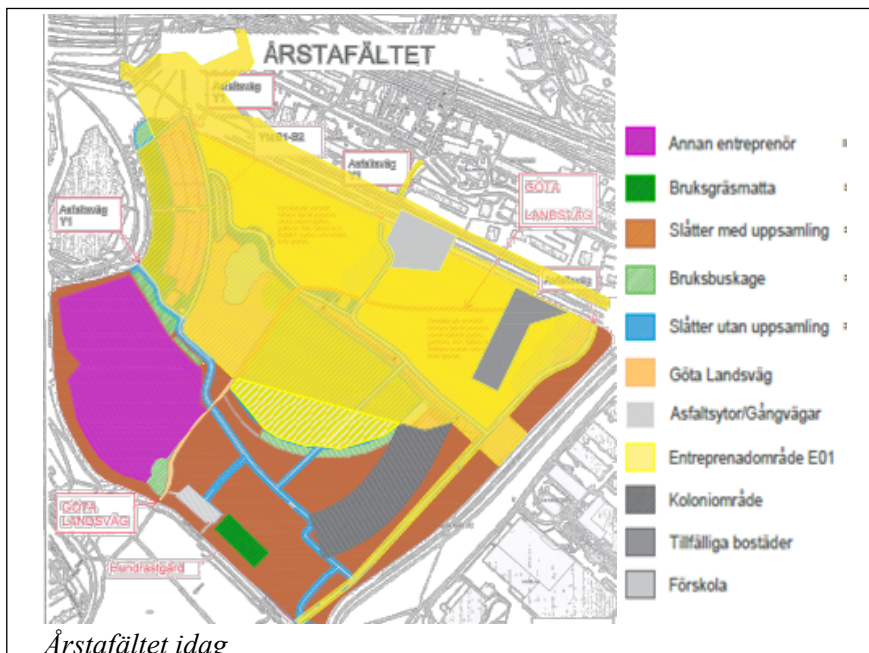
Ärendet

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd föreslår att förvaltningsuppdraget för parken Årstafältet överförs den 1 januari 2021 från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Nämnderna bedömer att en flytt av förvaltningsuppdraget är en praktisk, ekonomisk och demokratisk rimlig åtgärd i takt med att Årstafältet omvandlas från en gles och vidsträckt stadsdelspark i närförort till en bostadsnära stadspark i den utvidgade innerstaden. Redan idag sköter Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, på uppdrag av trafiknämnden, den del av Årstafältet som inte utgör exploateringsområde.

Nuläge

Exploateringskontoret började med mer omfattande markarbeten sommaren 2018. Det innebär att en stor del av parkområdet är instängslat för arbeten med grundläggning, flytt av ledningar, dagvattendamm och upplag av jordmassor. Endast en mindre del av parken sköts nu av staden genom trafikkontoret via

stadsdelsförvaltningens upphandlade parkentreprenör. Det inkluderar hundrastgården, parkeringen, befintlig gång- och cykelväg och extensiva gräsytor

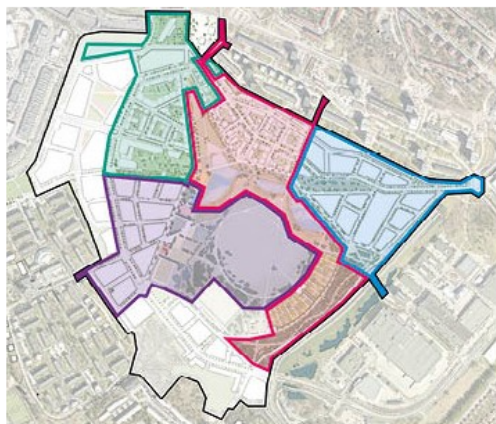
Stadsparken

Den stora parken på cirka 25 hektar ska innehålla en utbyggd dagvattendamm, en parkbrygga i norra delen mot ny bebyggelse, en ny stadsdelspark mot nordväst och aktivitetsbrygga med bollplaner och lekplatser i västra delen mot de nya bostäderna. I södra delen mot Östbergavägen anläggs en bokningsbar elvaspelplan och mot Huddingevägen i öster planeras för vegetationsklädda buller-skyddande vallar. Det centrala parkrummet bibehåller sin öppna oprogrammerade karaktär. Inom parken finns ett område för kulturändamål som möjliggör 4H-gård eller liknande.

Årstafältet park i framtiden

Parken kommer att färdigställas i olika etapper. Den sista etappen beräknas bli klar cirka 2031.

Tidplan

- Gator och parker: 2018 – 2021
Bostäder: 2021 – 2025
- Gator och parker: 2022 – 2024
Bostäder: 2024 – 2027
- Gator och parker: 2024 – 2026
Bostäder: 2026 – 2028
- Gator o parker: 2025-2028
Bostäder: 2027-2030
- Kommande områden:
Gator och parker: 2025 – 2031
Bostäder: 2027 – 2033

Översiktlig tidplan

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret. Trafikkontoret och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har ett gemensamt tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret anger att enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget är det stadsdelsnämnderna som ansvarar för drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden med undantag för några större parker som trafiknämnden ansvarar över. I och med utvecklingen av området runt Årstafältet förändras parkens användning och blir i högre grad en bostadsnära park. Det är därför naturligt att ansvaret för drift och underhåll av parken ingår i stadsdelsnämndens uppdrag.

Mina synpunkter

På Årstafältet planeras en helt ny stadsdel med cirka 6 000 nya bostäder. Det blir blandad bebyggelse, förskolor, skolor, verksamheter och en stor anlagd park på cirka 25 hektar. Parken kommer att vara en stor resurs samt utgöra ett viktigt komplement till de övriga parkytorna inne bland bebyggelsen.

Sommaren 2018 startade markarbeten på Årstafältet för den kommande bebyggelsen, vilket innebär att en stor del av parkområdet i nuläget är instängslat. Endast en mindre del av parken sköts nu av trafiknämnden, via stadsdelsnämndens upphandlade parkentreprenör. En flytt av förvaltningsuppdraget för Årstafältet är därmed nu lämpligt att genomföra. Den framtida parken på Årstafältet kommer bli en bostadsnära park som med fördel sköts av stadsdelsnämnden, som har stor lokalkännedom och finns nära medborgarna.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård och Kadir Kasirga (båda S) enligt följande.

Efter valet 2018 så stoppade och omarbetade den nya majoriteten många av de pågående projekten i staden. Ett av dessa var en helomvändning om golfen på Årstafältet,

I december 2015 beslutade samtliga partier i enighet om en detaljplan för Årstafältet som innebar en välkommen exploatering med 6 000 stycken nya bostäder och en attraktiv park där kolonilotter och öppna parkytor med bland annat två fotbollsplaner,

en 7-mannaplan för spontanidrott och en 11-mannaplan för träning och tävling, skulle ordnas.

I beslutet om detaljplanen bestämdes också i enighet att golfen inte fick plats i parken. Golfen skulle skapa stora barriärer med 800 meter långt och upp till 30 meter höga staket. Att med 3 hektar uppta hela 20 procent av parkytan för golfbanan skulle också innebära stora svårigheter för människor att röra sig fritt i hela parken.

Direkt vid utsidan av staketet vid golfanläggningen riskerar få människor att röra sig, detta på grund av dålig tillgänglighet och svag överblick i parken. Sådant riskerar innebära att delar av parken blir en otrygg plats. Att skapa en sådan parkdesign med dylika effekter anser vi inte är att ta ansvar för det nya bostadsområdet.

Då en lösning för golfanläggningen ännu inte presenterats ser vi fortsatt en stor risk med att golfanläggningen kommer stoppa både bostäder och skapa en sämre park för området som helhet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021 godkänns.

Stockholm den 17 juni 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén

Mats Larsson

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog, Kadir Kasirga och Karin Gustafsson (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd föreslår att förvaltningsuppdraget för parken Årstafältet överförs den 1 januari 2021 från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Att flytta förvaltningsuppdraget bedömer nämnderna är en praktisk, ekonomisk och demokratisk rimlig åtgärd i takt med att Årstafältet omvandlas från en gles och vidsträckt stadsdelspark i närförort till en bostadsnära stadspark i den utvidgade innerstaden.

Trafiknämnden har haft i uppdrag av kommunfullmäktige att förvalta Årstafältet som kommuncentral park sedan 2006. Det har inneburit att parkskötsel, underhåll och vissa investeringar har utförts av trafiknämnden i landskapsparken. Mellan åren 2007-2009 genomfördes en internationell ide- och arkitektävling efter beslut om utveckling av Årstafältet till en ny stadsdel med bostäder, arbetsplatser och stadspark. Planprogram och programsamråd genomfördes 2010. Detaljplanearbetet påbörjades 2011 och resulterade i två nya detaljplaner som antogs av kommunfullmäktige 2015. En plan för en första bebyggelseetapp och en för parken.

På Årstafältet planeras en helt ny stadsdel med cirka 6 000 nya bostäder. Det blir blandad bebyggelse, förskolor, skolor, verksamheter och en stor anlagd park. Sommaren 2018 startade exploateringskontoret arbetet med markförberedelser för de första bostadskvarteren. Det innebär att en stor del av parkområdet i nuläget är instängslat för arbeten med grundläggning, flytt av ledningar, dagvattendamm och upplag av jordmassor. Endast en mindre del av parken sköts nu av staden genom trafiknämnden via stadsdelsnämndens upphandlade parkentreprenör. Det inkluderar hundrastgården, parkeringen, befintlig gång- och cykelväg och gräsytor.

De båda nämnderna ser demokratiska fördelar eftersom stadsdelsnämnden ska finnas nära medborgarna och ha stor lokalkännedom och vara lyhörd för lokala önskemål. Årstafältet park blir i ökad grad en bostadsnära park samtidigt som den fortfarande kommer att ha regional betydelse.

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd bedömer att det finns flera skäl för att flytta förvaltningsuppdraget för parken Årstafältet:

- Redan idag sköter Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, på uppdrag av trafiknämnden, den del av Årstafältet som inte utgör exploateringsområde.
- Ytor tillkommer och avgår i olika etapper vartefter exploateringsområdet förändras och nya parkytor färdigställs, vilket innebär succesiv förändring av

förvaltningskostnaderna som enklast regleras i skötselupphandlingen mellan stadsdelsnämnd och entreprenör.

- Drift och underhåll likriktas för all parkmark i stadsdelen.

- Nämnderna förväntar sig ett ökat slitage på parken på grund av bostadsproduktion. Nämnderna vill även lyfta fram att slitaget kommer att öka ytterligare med anledning av de nya förskolor som kommer att uppföras på Årstafältet.

- Det blir lättare att göra prioriteringar om stadsdelsnämnden i egenskap av huvudaktör får full rådighet över parken.

- I och med att stadsdelsnämnden blir huvudaktör blir ansvaret tydligare gentemot de andra aktörerna i den framtida stadsparken. Det är bland annat idrottsnämnden, fastighetsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2020 följande.

1. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner var och en för sig kontorens tjänsteutlåtande.
2. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd hemställer var och en för sig till kommunfullmäktige att besluta om flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger i uppdrag till förvaltningen att säkerställa medel i budget för skötsel av Årstafältet från och med den 1 januari 2021.
4. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förklarar var och en för sig beslutet omedelbart justerat.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog (S) enligt följande.

Det är mycket beklagligt att inte alla verkliga förutsättningar och svårigheter kring en framtida förvaltning av parken på Årstafältet finns redovisade i ärendet. De blågröna partierna beslutade direkt efter valet att en golfanläggning på 3 hektar (av parkytans 15 hektar) ska iordningställas på Årstafältet. En sådan anläggning på 20 procent av parkytan med ett staket på ca 800 meter i längd och upp till 30 meter i höjd kommer både att förstöra parken och försvåra förvaltningen av denna park.

Golfanläggningens omfattande avskärmning mitt i parken kommer att medföra stora barriäreffekter och skapa folktomma platser som riskerar att bli tillhåll som medför stor otrygghet. De blågrönas tidigare beslut kommer dessvärre allvarligt att skada

förutsättningarna för att kunna skapa en öppen, trygg och tillgänglig stadspark som de boende i denna stadsdel så väl behöver.

Trafikkontorets och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns starka skäl för att föra över förvaltningsuppdraget från trafiknämnden till stadsdelsnämnden. Båda förvaltningarna är positiva till detta av följande skäl:

Redan idag sköter stadsdelen, på uppdrag av trafikkontoret, den del av Årstafältet som inte utgör exploateringsområde. Att föra över ansvaret helt till stadsdelsförvaltningen är en praktisk, ekonomisk och demokratisk rimlig åtgärd i takt med att Årstafältet omvandlas från en gles och vidsträckt stadsdelspark i närförort till en bostadsnära stadspark i den utvidgade innerstaden.

Ytor tillkommer och avgår i olika etapper vartefter exploateringsområdet förändras och nya parkytor färdigställs, vilket innebär succesiv förändring av förvaltningskostnaderna som enklast regleras i skötselupphandlingen mellan stadsdelsförvaltning och entreprenör.

Drift och underhåll likriktas för all parkmark i stadsdelen.

Förvaltningarna förväntar sig ett ökat slitage på parken på grund av bostadsproduktion om cirka 6 000 nya bostäder på Årstafältet samt ytterligare cirka 3 500 bostäder i Årstastråket och 2 000 bostäder i Östberga. Förvaltningarna vill även lyfta fram att slitaget kommer att öka ytterligare med anledning av de nya förskolor som kommer att uppföras på Årstafältet. Dessa förskolor kommer i hög grad att ha små gårdar, i många fall utsläppsgårdar på omkring 5 kvadratmeter friyta per barn. Förvaltningarna erfar att det från Årstafältets projektorganisation finns en ambition att bygga små förskolegårdar och hänvisa verksamheternas utvistelse till den nya parken på Årstafältet. Detta kommer sannolikt öka slitaget på parken ytterligare.

Det blir lättare att göra prioriteringar i framtida förvaltningsskede då stadsdelsförvaltningen i egenskap av huvudaktör får full rådighet över parken.

I och med att stadsdelsförvaltningen blir huvudaktör blir ansvaret tydligare gentemot de andra aktörerna i den framtida stadsparken. Det är bland annat idrottsförvaltningen, fastighetskontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB.

De båda förvaltningarna ser också demokratiska fördelar eftersom stadsdelsförvaltningen ska finnas nära medborgarna och ha stor lokalkännedom och vara lyhörd för lokala önskemål. Årstafältet park blir i ökad grad en bostadsnära park samtidigt som den fortfarande kommer att ha regional betydelse.

Tillgänglighet

Förvaltningarna arbetar systematiskt med att öka tillgängligheten i stadens parker och grönområden samt gör bedömningen att detta arbete inte kommer att påverkas om förvaltningsansvaret överförs. Stadsdelsförvaltningen kommer att ha en fortsatt hög ambitionsnivå i tillgänglighetsarbetet såväl strategiskt som operativt i den nya parken.

Barnperspektiv

Parken kommer att vara en stor resurs för lek och rörelse samt utgöra ett viktigt komplement till de små parkytorna inne bland bebyggelsen. Parken får god tillgänglighet från bostadsområdena och via en planerad bro från Enskedes villaområden.

En fördel med den föreslagna ansvarsfördelningen är att förvaltning av parkområdet och utövare av barnomsorg finns inom samma organisation. Detta underlättar vid hantering av frågor som berör förskolornas användning av parken.

Jämställdhet

Förvaltningarna har som ambition att skapa jämställda parkmiljöer genom systematiskt arbete med planering och utformning. Förvaltningarna vill skapa platser som riktar sig till alla i sin utformning och i planerad användning. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning avser att i detta arbete använda intern vägledning för jämställda utemiljöer i så hög grad som möjligt.

Ekonomi

Medel för parkskötsel föreslås föras över från trafiknämndens budget till stadsdelsnämndens fr. o. m 1 januari 2021.

I dag är förvaltningskostnaderna måttliga vad gäller ytornas extensiva karaktär och begränsade nyttjande. Under 2019 uppgick kostnaderna till ca 0,7 mnkr. I takt med parkens omdaning till stadspark påverkas de framtida driftkostnaderna för parken genom att de kommer att öka per kvadratmeter park. Programmerade parkytor för till exempel lek och spontanidrott samt ökat slitage medför ökade drift- och underhållskostnader. Detta måste tas hänsyn till i den framtida budgeten vartefter parkytor färdigställs och överlämnas från exploateringsnämnden till stadsdelsnämnden för förvaltning.

För Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är det viktigt att nämnden tilldelas budgetmedel i nivå med vad som krävs för att upprätthålla en god förvaltning av parken. Inför budgetbeslutet bör därför en extra avläsning av databasen göras.

Trafikkontorets och stadsdelsförvaltningens förslag

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner var och en för sig kontorens tjänsteutlåtande.

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd hemställer var och en för sig till kommunfullmäktige att besluta om flytt av förvaltningsansvar för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021.

Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förklarar var och en för sig beslutet omedelbart justerat.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2020 följande.

1. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner var och en för sig kontorens tjänsteutlåtande.
2. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd hemställer var och en för sig till kommunfullmäktige att besluta om flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021.

3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger i uppdrag till förvaltningen att säkerställa medel i budget för skötsel av Årstafältet från och med den 1 januari 2021.
4. Trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förklarar var och en för sig beslutet omedelbart justerat.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Se trafiknämnden ovan.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget är det stadsdelsnämnderna som ansvarar för drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden med undantag för några större parker som trafiknämnden ansvarar över. I och med utvecklingen av området runt Årstafältet förändras parkens användning och blir i högre grad en bostadsnära park. Det är därför naturligt att ansvaret för drift och underhåll av parken ingår i stadsdelsnämndens uppdrag. Stadsledningskontoret är därför positivt till förslaget om flytt av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och anser att förslaget är i linje med kommunfullmäktiges mål *1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo i och vistas i.*

Stadsdelsnämnderna tilldelas medel för drift och underhåll av parker via resursfördelningsmodellen för stadsmiljö i kommunfullmäktiges budget. I dagsläget finns 0,7 mnkr avsatta i trafiknämndens budget för drift av parken. I samband med flytt av förvaltningsansvaret bör budgetmedlen föras över från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret föreslår att flytten av förvaltningsuppdrag för parken Årstafältet från trafiknämnden till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2021 godkänns.